

Benko Platenko

Napisal:

mag. Uroš Drnovšek

Blago pihljanje vetra je žgečkalo cvetove travniških cvetlic ter jih pokrivalo z listnato odejo, za katero so poskrbela hrastova in bukova drevesa v bližnjem gozdu. Veter je bil danes še posebej nagajiv. Uboga ivanjščica si je že četrtrič zapored poravnala in zgladila svoj košek belih cvetov, ko je zopet prav nesramno zapihljalo. Tako jo je streslo, da so njeni nazobčani listi nevarno zažagali naokoli, cvetni listi okoli prikupne rumene sredine pa so razkuštrano popadali naokoli.

»Presneti veter, kako je nesramen,« je besno prišepnila cvetlica svoji sosedki detelji.

Detelja se je obrnila, razprla svoje liste ter se prepustila pihljanju: »Mene prav nič ne moti, po včerajšnjem dežju se prav prileže malo razgibavanja pod sončnimi žarki.«

»Pah, razgibavanje ... Meni to razgibavanje samo uniči frizuro. Poglej, kakšna sem. Kot strašilo. In dobro veš, da se bodo kmalu prebudili tulipani na sosednjem bregu. Nočem, da me vidijo vso razkuštrano,« je ivanjščica užaljeno puhnila v svojo prijateljico.

»Daj no, zdaj pa že pretiravaš. Današnji dan ne bi mogel biti prijetnejši,« jo je poskušala pomiriti detelja.

»Prijetnejši?« je začudeno vprašala ivanjščica. »Jaz pa mislim, da današnji dan sploh ne bi mogel biti slabši ... Ufff!!«

Kar naenkrat je jezno cvetlico nekaj prekinilo. Veter si je dovolil še eno nesramnost. Še preden je ivanjščica končala s svojim godrnjanjem, je vanjo priletel nenavaden predmet.

(Avtorica slike: Maruša Matovski)

»Fuj! Kaj pa je bilo to?!« je zavreščala ivanjščica in osuplo zrla v majhno prozorno platenko, ki je ležala poleg nje.

»Ta-da! Naj se predstavim, jaz sem Benko Platenko,« je nenadoma spregovoril prozoren predmet na tleh.

Detelja in ivanjščica sta začudeno pogledovali proti govoreči platenki. Ivanjščica je nesramno siknila: »Nisem vedela, da tudi smeti čebljajo.«

»Kakšne smeti?« je začudeno odvrnil Benko Platenko. »Jaz ne slišim nobenih smeti, samo prelepo hahljanje rož, žvrgolenje ptic, šumenje listov ... Nisem vedel, da uporabljane platenke na koncu pristanemo na tako lepem travniku. Presrečen sem.«

Ivanjščica in detelja sta bili osupli. Prva je do besede prišla detelja: »Emmm, ne vem, kako ti naj to čimbolj prijazno povem, ampak uporabljene platenke ne sodite na travnik.«

»Kam pa, če ne na travnik?« je počasi spregovoril Benko Platenko in se pričel ozirati naokoli. »Veter me je prinesel sem in veter menda že ve, kam kdo sodi. Ali ne?«

»Očitno ne! Ali morda vidiš še kakšno platenko tako grdo ležati sredi travnika?« ga je jezno vprašala ivanjščica.

Okoli Benka so poplesavale trave, detelje, marjetice, ivanjščice, kozje brade, regrati, zlatice, na bližnjem griču so se prebujali tulipani. Od daleč sta dogajanje opazovali kobilica in bogomolka, nebo so preletavale ptice in radovedno spremljale dogajanje pod seboj. Toda nikjer ni bilo videti niti ene same samcate platenke. Kaj platenke, niti plastičnega pokrova ni bilo videti. In tudi če bi bilo kaj videti, bi sredi tako zeleno pobarvane narave vsak pokrovček, vsaka platenka izgledala zelo nenavadno, zelo vsiljivo, izgledala bi kot smet. Benko Platenko se je kar naenkrat počutil precej osamljeno.

»Smet,« je pametovala ivanjščica, »vsaka odvržena platenka na travniku je smet, zato si tudi ti smet. Tako. Zdaj pa prosim spokaj.«

»Nočem biti smet,« je žalostno potožil Benko, »vendar kam pa naj grem, da ne bom več smet?«

Tokrat se je z nekoliko prijaznejšim tonom oglasila detelja: »Pred časom je na naš travnik prišla skupina ljudi. Iz nahrbtnikov so vzeli platenke z vodo, jih izpraznili, nato pa spravili nazaj v nahrbtnike. Odpravili so se proti gozdu. Prepričana sem, da so platenke nesli v gozd. Morda boš tam našel svoj dom.«

»Seveda, gozd,« je Benko zopet postal dobre volje, »kako, da se tega nisem že prej spomnil. Platenke ne sodimo na travnik, ampak v gozd. V gozdu bom skrit in s svojo platenkasto podobo ne bom kazil narave. V gozdu bom našel svoj dom in ne bom več smet.«

»Seveda, seveda,« je naveličano spregovorila ivanjščica, »v gozdu ne boš smet, ampak prelepa gozdna platenka. Zdaj pa prosim pojdi.«

»Veter! Prosim te! Še enkrat me dvigni in me odnesi v gozd! Dvigni me in me odpelji v moj pravi dom!« je glasno in veselo zakričal Benko Platenko.

Veter je kot truden velikan počasi pričel nabirati moč. Travniške bilke so se pričele zibati sem ter tja in videti je bilo, kot da se celoten travnik posmehuje lahkomiselnosti male izgubljene platenke. Benko se je nekajkrat nerodno zakotalil, nato pa so ga mehke šape vetra lahko objele in ponesle visoko v zrak proti kopastim oblakom. Travnik je postajal čedalje manjši in ko je Benko prispel prav do oblakov, ni več videl jase, ampak le majhno okroglo packo, obdano z velikansko gmoto temnozelenega gozda.

»Kako majhen je travnik in kako velik je gozd,« je v mislih premleval Benko, ko je v družbi oblakov jadral visoko nad tlemi. »Gozd boj moj novi dom, moje novo veliko kraljestvo.«

Plavanje na odeji belih oblakov je Benku prijalo in pozabil je na vse drugo. Velike snežno bele kepe so si Benka Plastenka podajale sem ter tja, ga žgečkale po njegovem okroglem dnu in nežno gladile njegov podolgovat vrat. Eden od oblakov je pihnil v odprtino na Benkovem vratu, kjer je nekoč ždel zamašek. Kar naenkrat so iz Benka prilezli prijetni zvoki, podobni igranju na piščal. Benko se je počutil kot majhno glasbilo, na katerega igrajo mehke roke belih velikanov. Kar za vedno bi ostal tu zgoraj na nebu. Zaprl bi oči, se udobno zleknil na postelji iz oblakov in sanjal o dneh, ko je še poln pijače, s prelepim modrim zamaškom na vratu, užival v družbi prijateljskih plastenkov na policah trgovin. Glasba je bila sprva hitra, nato čedalje bolj umirjena in na koncu tako mirna, da je postala uspavanka. Uspavala je oblake, ki so se prenehali igrati, uspavala je Benka, ki je zaprl oči, in uspavala je veter, ki je počasi razprl svoje mehke šape in spustil Benka.

Benko Plastenko je pričel padati. Najprej je padal počasi, nato vse hitreje ter na koncu hitro kot raketa švignil mimo presenečene jate lastovic k drevesom na tleh. Treščil je v iglaste veje smreke, se odbil od velikanskega storža ter zdrvel proti gozdnatim tlam. Pristal bi zelo trdno, če se ne bi ravno v tistem trenutku zaspano pričela pretegovati praprot, ki je nehote ujela Benka v svojo listnato krono. Presenečena praprot se je močno zazibala in Benko je padel na mokra, blatna in z iglicami postлана gozdna tla.

»Aaaaa!« je Benko Plastenko zakričal nekoliko prepozno. Nato je počasi, zelo počasi, pričel razmišljati o tem, kaj se mu je ravnokar zgodilo. Uspelo mu je! Pristal je v gozdu! Veselo je zakričal: »Pozdravljen gozd! Pozdravljena drevesa! Pozdravljene živali! Benko Plastenko je končno prišel domov!«

Tišina. Gozd mu ni odgovoril. Drevesa so molčala. Molčala je praprot, molčale so iglice na tleh ter molčala so blatna tla. Veter je izginil. Tako globoko v gozd med gosta drevesa mu ni uspelo prodreti. Izginili so oblaki na nebu, saj so jih zakrivale temnozeleno krošnje okoliških dreves. Izginilo je tudi Benkovo veselje.

»Veter!« je zakričal Benko. »Drevesa! Me kdo sliši?! Tukaj sem!«

Tišina. Popolna tišina. Benko je prijazno pričel ogovarjati bližnjo praprot: »Veš, prihajam s travnika. Tam sem spoznal prijateljico ivanjščico in deteljo in veter. In oblake sem spoznal! Kdo si pa ti?«

Nihče mu ni odgovoril.

Čez nekaj časa je ogovoril še bližnjo smreko: »Joj, kako velika si. Pa prelepe iglice imaš. Oprosti, ker sem prej tako grdo priletel vate. Sem morda poškodoval tvoj storž?«

Smreka je ponosno zrla predse. Njene veje so se občasno zatresle, kot da bi jo nekoliko zeblo ali pa bi jo preveval strah. Takrat se je iz nje vsul sneg drobnih iglic, ki je poškropil Benka. To pa je bilo tudi vse, kar je smreka naredila. Od sebe ni dala nobene besede, nobenega glasu ali šuma.

Na srečo gozd ni predolgo molčal. Benko Plastenko je nedaleč stran pod zlomljeno posušeno vejo, ki je povsem gola ležala na gozdnih tleh, zaslišal skorajda neslišno premikanje. Nekdo se je pod vejo vztrajno plazil sem ter tja. Kmalu se je na plano priplazil deževnik. Zavoj sem, zavoj tja in v hipu je bil pri Benku. Kot da bi zbiral pogum, se je za trenutek ustavil in zasopihal, nato pa splezal na Benka.

»Kakšen čuden kamen pa si ti?« je radovedno vprašal deževnik.

»Hehehe, nisem kamen, Benko Plastenko sem, hihihi.«

»Zakaj se pa hihitaš?«

»Ker me tvoje plezanje žgečka,« je odvrnil Benko.

Deževnik se je ustavil: »Hmm, prav prijetno je plezati po tebi, tako gladko in hladno kožo imaš. Super podlaga za počivanje v vročih dneh bi bil.«

Benko Plastenko se je razveselil: »Torej se ti zdi, da spadam sem, sem v gozd?«

»Hmm,« je razmišljal deževnik, »v našem gozdu še nisem videl bitja, kot si ti.«

»Ampak detelja je rekla, da ljudje nosijo plastenke v gozd,« je hitro spregovoril Benko.

»Plastenke?« je začudeno pogledal deževnik. »Moja mama pravi, da so plastenke odpadki in ne sodijo v gozd.«

Deževnik se je nenadoma prestrašeno zatresel. Skorajda skočil je z Benka Plastenka na tla, nato pa se pognal do bližnje veje in se skril pod njo. Benko je zaslišal prestrašen glas: »Sedaj ... Sedaj sem se spomnil. Moja mama pravi, da so odpadki grdi in zelo nevarni za živali.«

»Kaj? Jaz, da bi bil nevaren? Grd morda že, nevaren pa nikoli,« je užaljeno spregovoril Benko Plastenko.

»Moja mama pravi, da se lahko gozdne živali zastrupimo in umremo, če se približamo strupenim odpadkom, kot so kisline, olja in plini.«

»Ali sem morda podoben kislini? Plastenka sem, saj si se plazil po meni.«

»Kaj pa, če se samo pretvarjaš, da si platenka, v resnici si pa plin? Ali pa kislina?«

Benko Plastenko je nekaj časa molčal, nato pa počasi in otožno spregovoril: »Ne vem, ali sem odpadek, smet ali kaj drugega, vem pa, da nisem nevaren.«

»Moja mama pravi ...« je začel razlagati deževnik, toda še preden je lahko svojo modrost delil z Benkom, ga je prekinilo glasno skovikanje sove visoko nad drevesi. Prestrašeno je kriknil, nato pa izginil v zemlji pod vejo.

Sova je nekaj časa spretno krožila med debli dreves, nato pa se spustila in svoje kremplje zasadila v tla tik poleg Benka Plastenka. Imela je velikanske rumeno črne oči, perje pa so prežemale bela, siva in črna barva. Spregovorila je počasi z globokim in preudarnim glasom: »Pozdravljen Benko. Si se izgubil?«

(Avtorica slike: Maruša Matovski)

Benko sprva od začudenja sploh ni znal govoriti: »Ampak ... Kako? Veš ... Kdo?«

»Kako vem, da ti je ime Benko Plastenko?« mu je nekoliko pomagala sova.

»Točno to! Kako veš, kdo sem?« je sedaj Benko končno uspel zbrati misli.

Sovine oči so se zasvetile in pogledale navzgor, kot da bi iskale odgovor nekje v krošnjah dreves. »Veter,« je naposled spregovorila. »Kadar jadram visoko nad oblaki, mi veter pogosto prišepne kakšno novico. Včasih si vzame čas in mi pove celo zgodbo. Danes mi je povedal zgodbo o Benku Plastenu. Povedal mi je zgodbo o platenki, ki išče dom, a ga ne najde.«

»O, to sem pa jaz,« je rekel Benko. »Vse odkar so me ljudje odvrkli, tavam naokoli in iščem prostor, kjer bi našel prijatelje, ki bi me imeli radi in bi me želeli imeti ob sebi.«

Sova je strogo gledala in še bolj strogo spregovorila: »Tega sredi gozda zagotovo ne boš našel.

»Ampak detelja je rekla, da ljudje z nahrbtniki nosijo platenke v gozd,« je protestiral Benko.

»Hehehe,« se je sova kratko zasmejala ter nato resno nadaljevala, »ljudje morda nosijo platenke v gozd, vendar jih tam ne odvržejo.«

»Zakaj pa ne?« je vprašal Benko.

»Zato, ker se platenka v naravi razgrajuje tudi do tisoč let. Bi res želel ležati tu sredi gozda tisoč let?« Sovin glas je sedaj postal nekoliko manj strog. Morda celo prijazen.

»Uf, to je pa res dolgo, tisoč let bi poležaval tu in ne počel nič koristnega,« se je zamislil Benko.

»Kako bi se počutil po tisočih letih?« ga je vprašala sova.

Benko je razmišljal: »Najbrž bi mi postalo strašansko dolgčas, bil bi popolnoma nekoristen, počutil bi se kot ... Kot smet!«

»Točno tako!« mu je pritrdila sova.

»Ampak kako pa je lahko prazna platenka koristna?« je žalostno vprašal Benko.

Sova se je nasmehnila: »Prazna platenka je lahko še kako koristna, če vemo, kaj z njo početi. Prazno platenko lahko oddamo v poseben zabojnik za platenke ali pa iz nje naredimo koristen izdelek.«

»Kje pa so ti zabojniki s platenkami?« je Benko vprašujoče pogledal..

»Na ekoloških otokih,« je odvrnila sova.

Benko se je razveselil: »Super, še nikoli nisem bil na nobenem otoku.«

»Ekološki otok je prostor, kjer ljudje odlagajo odpadke v posebne zabojnike. Nato te odpadke ponovno uporabijo, iz njih naredijo čisto nove izdelke. Če želiš, te odnesem na takšen otok.«

»Seveda, to si želim bolj kot karkoli. Odnese me, prosim.«

Sovina krila so se razprla, močni kremplji pa so presenetljivo nežno zagrabili Benka Plastenka za njegov vrat. Sova in Benko sta zaplesala po zraku, trikrat zakrožila nad krošnjami smrek ter se zapodila proti bližnjemu mestu. Gozd pod njima se je pričel redčiti in zamenjala so ga polja ter rdeče strehe kmečkih poslopij. Hiše so postajale vse gostejše in kmalu so se jim pridružili nebotičniki, tovarne, semaforji in križišča. Ljudje so kot mravlje dirkali sem ter tja za različnimi opravki. Avtomobili so se po dolgih, kačam podobnih cestah prehitevali, ustavljali, hupali ter hitro menjali smer. Prispela sta v mesto.

Sova se je zaspano pričela spuščati in kakor peresce mehko sta pristala na posebnem prostoru z zabojniki. Veliki zaboji zelene barve so bili nagnjeni drug ob drugem, razlikovali so se le po barvah pokrovov. Le eden od zabojnikov, nekoliko manjši od drugih, je bil popolnoma rjave barve. Sova je pričela skrbno preučevati napise na sprednji strani zabojnikov.

»Aha, tu gre steklo, hmm, v zabojnik z rdečim pokrovom gre papir, rjavi je za biološke odpadke ... Hmm, kje je zabojnik za plastenke?« je sova mrmrala sama sebi.

»Kaj so to biološki odpadki?« je previdno vprašal Benko Plastenka. »Ali so nevarni?«

»Ne, seveda ne,« je odvrnila sova in še vedno prebirala napise na zabojnikih. »Biološki odpadki so ostanki hrane, plevel in drugi vrtni odpadki, pokošena trava, ostanki sadja ... Tudi mokre papirnate brisače in robčki spadajo v rjavi zabojnik za biološke odpadke. Aha, pa sem ga našla!«

Sova je zopet pograbila Benka in ga položila v zabojnik s pokrovom rumene barve. »Lepo se imej in veliko se smej!« je zakričala Benku v slovo in izginila med visokimi mestnimi zgradbami.

»Hvala!« je nazaj zakričal Benko ter se pričel razgledovati naokoli.

Okoli sebe je kar naenkrat zagledal kup znanih plastenk. Prijateljica Mineralka! Plastenka, v kateri je bila nekoč mineralna voda. Pa Jabolčica, plastenka z jabolčnim sokom. Nedaleč stran je zagledal še Borovničevco ter prsrčno okroglo platenko, ki jo je krasil napis Voda z okusom hruške. Plastenke so Benka zasule z vprašanji. Pripovedoval jim je o svojih dogodivščinah na travniku, razgovoril se je o svojem potovanju med oblaki in o dogodivščinah v gozdu. Dan in noč sta ob klepetu med prijatelji zelo hitro minila in Benko se je počutil kot doma.

Na žalost pa včasih ni potrebno dolgo, da veselje zbeži in ga zamenja strah, ki se zvito kakor lisica in tiho kakor miš prikrade v naše kosti. Tudi Benka je naslednje jutro nepričakovan dogodek napolnil s strahom. Zgodaj zjutraj je v zabojnik nenadoma posijala svetloba. Pokrov zabojnika je bil odkrit in vanj je pokukala roka, na njej pa se je bohotalo pet migetajočih prstov. Prsti so pričeli tipati naokoli ter preučevati plastenke okoli Benka. Eden od prstov se je dotaknil Benka in roka je nenadoma obstala. Sedaj se je Benka dotaknil tudi drugi prst in tretji ter tako naprej, dokler ga ni roka pograbila z vsemi petimi prsti ter ga potegnila iz zabojnika. Benko se je srečal z obrazom mlajše deklice, ki ga je navihano opazovala skozi okrogla očala.

»Ravno to potrebujem!« je navdušeno kriknila deklica in se z Benkom v roki pognala v tek.

Prehodila sta mnogo poti, prečkala nekaj cest, skočila čez potok, tekla čez most, stopicala po travniku in nazadnje prišle do manjše lesene hiše na jasi. Deklica je odložila Benka na tla pred vrati ter skočila v hišo. Benko je bil začuden in prestrašen, od strahu pa bi najraje kar zakričal, ko se je deklica vrnila z velikimi vrtnimi škarjami. V roke je previdno vzela malo prestrašeno platenko ter pričela striči. Kmalu je pograbila še lepilo ter na Benka prilepila pisane bleščice ter iz papirja izrezane rože. Striženje in lepljenje ga ni prav nič bolelo, ampak le močno žgečkalo in kar ni se mogel nehati smejati. Smejalo se je tudi, ko ga je deklica napolnila z zemljo ter ga postavila na okensko polico in smejalo se je, ko je vanj posadila prelep moder tulipan. Benko Plastenka je bil zopet koristen. In lep. In smejalo se je. Smejalo se je oblakom, ki so ga pozdravljali z neba. Smejalo se je vetru, ki ga je božal s svojimi nežnimi šapami. In smejalo se je cvetlicam; ivanjščicam, marjeticam, narcisam, deteljam in drugim, ki so z bližnjega travnika zaljubljeno gledale vanj.

(Avtorica slike: Maruša Matovski)